

Mats Nylund r ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä naisten ympärileikkauksen vastaiseen toimintaan (80 000 euroa)

Eduskunnalle

Suomessa on tehty lähes 20 vuotta tyttöjen ympärileikkausten ennalta ehkäisevää työtä ja neuvontaa, ja kokemukset tästä ovat hyviä. Integroituperiaatteen mukaisesti on pyritty ottamaan tyttöjen ympärileikkaus mukaan aiheeseen liittyviin ohjelmiin ja oppimateriaaleihin. Terveystyö ja hyvinvoinnin laitos on tarjonnut jatkoa naisten ympärileikkauksen erityiselle asiantuntijalle. Vastuu alueesta tulee tulevaisuudessa kuulumaan väkivaltakysymyksiä käsittelevän työn piiriin. Huoli siitä, että naisten ympärileikkauksen ennalta ehkäisevän työn osaaminen vähenee ja jää varjoon, on perusteltu.

Tyttöjen ja naisten ympärileikkausperinne tunnustetaan maailmanlaajuisesti sekä lapsen että naisen ihmisoikeuksien loukkaukseksi. Samoin kuin muut väkivallan muodot naisten ympärileikkaus merkitsee puuttumista tyttöjen ja naisten arvokkuuteen, yhdenvertaisuuteen ja koskemattomuuteen. Perinne loukkaa mm. oikeutta elämään ja fyysistä koskemattomuutta, oikeutta elämään ilman väkivaltaa, oikeutta elämään ilman syrjintää ja monia muita lasten oikeuksia. Siitä huolimatta, että useimmissa ihmisoikeussopimuksissa ei mainita mitään perinteisistä ja haitallisista tavoista, naisten ympärileikkauksen tuominen on kuitenkin selvää. Nykyään naisten ympärileikkauksen ennalta ehkäisevää työtä tehdään koko maailmassa, jotta perinne saataisiin loppumaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö vastasi Tyttöjen ja naisten ympärileikkauksen estämisen toimintaohjelmasta 2012—2016. Toimintaohjelma on kansallinen suositus tyttöjen ympärileikkauksen ennalta ehkäisevän työn järjestämisestä Suomessa. Toimintaohjelman tarkoituksena on luoda pysyvät kansalliset ja alueelliset rakenteet tyttöjen ja naisten ympärileikkauksen ennalta ehkäisemiseksi. Pysyvien rakenteiden luomisella halutaan varmistaa tyttöjen ympärileikkauksen estämisen olemassa olevan osaamisen ja hoidon säilyminen ja jatkuminen sekä ennalta ehkäisevän työn jatkuminen pitkällä aikavälillä. Terveystyö ja hyvinvoinnin laitos oli avainasemassa toimintaohjelman toimeenpanossa, ja laitoksella oli naisten ympärileikkaukseen perehtynyt asiantuntija työntekijänä. Toiminnasta saatiin hyviä tuloksia. Kokopäivätoimisella asiantuntijalla varmistettiin naisten ympärileikkauksen estämistyön asiantuntijuus, valvonta ja ponnin työ. Naisten ympärileikkauksen vastainen toiminta vaatii erikoistunutta ammattitaitoista henkilöstöä sekä jatkuvaa terveydenhoitohenkilöstön koulutuksen koordinoitua. Vaikka ongelma ei ole Suomessa laajamittainen, väkivallan luonne on vakava, varsinkin kun se kohdistuu lapsiin. Tämän vuoksi on perusteltua, että naisten ympärileikkauksen ennalta ehkäisemistä ja estämistä koskevassa toimin-

Talousarvioaloite TAA 355/2017 vp

nassa voisi myös jatkossa olla kokopäivätoiminen asiantuntija Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 80 000 euroa momentille 33.03.04 naisten ympärileikkauksen vastaisen toiminnan resurssien lisäämiseen.

Helsingissä 29.9.2017

Mats Nylund r
Anders Adlercreutz r
Thomas Blomqvist r
Mikaela Nylander r
Eva Biaudet r